

תקציר

הקבלה בגרונה במאה השלוש עשרה: עזריאל ורמב"ן, הערכה מחודשת

מאת

יהודית וייס

אחד ממרכזי הקבלה המוקדמים הידועים לנו הוא העיר הקטלאנית גרונה, שבמאה השלוש עשרה פעלו בה בין היתר המקובלים עזרא, עזריאל, יעקב בר ששת ורמב"ן. בעשרים השנים האחרונות התקבלה והתבססה טענתו של משה אידל שאין לחפש אחר מקורותיו העלומים של רמב"ן בקבלה אצל מקובלים בני עירו גרונה, מאחר שתפיסותיו הספירתיות של רמב"ן נפרדות ועצמאיות מאלה של שאר המקובלים בני עירו. המאמר הנוכחי מוקדש להשוואה רעיונית של שישה מוקדים רעיוניים בכתבי עזריאל מגרונה ובכתבי רמב"ן. על בסיס השוואה זו מתברר כי קיימות נקודות דמיון ושיתוף חשובות בין קבלת עזריאל לקבלת רמב"ן. מסקנת הדברים היא שאין לראות בתפיסותיו הקבליות של רמב"ן גוף ידע שונה ומנותק גניאלוגית מיצירתם הקבלית של שאר בני עירו ובראשם מייצגם המובהק עזריאל מגרונה.

ד"ר יהודית וייס, המחלקה למחשבת ישראל ע"ש גולדשטיין-גורן, אוניברסיטת בן גוריון בנגב,
ת.ד. 653, באר שבע 8410501
weissj@bgu.ac.il